

[Elisabeth Bruun Olesen]

stede A-aktier med stemmeret og bruge de penge, han fik for B-aktierne, til at købe A-aktier for, og der er mange tricks af lignende kaliber.

Eller sagt på en anden måde: erhvervslivet fungerer ikke bare sådan, at man langsomt, stille og roligt kan gnave sig ind på dets centrum ved at opkøbe aktier og stille ansvarlig kapital til rådighed. Hvis det skulle virke, ville der være brug for en meget stor og kompliceret kontrollovgivning, som ville vække kraftig modstand hos kapitalejerne, og så kunne man lige så godt gå til biddet med det samme.

De Radikales forslag, som vi også har diskuteret før, siger ligeud, at forslaget skal ses i sammenhæng med en fortsat stram indkomstpolitik, som de ikke mener man kan få til at glide ned, hvis der ikke ydes lønarbejderne en form for modydelse – det vil her sige overskudsdeling og mere demokrati. Det er da 100 pct. rene ord for pengene. Socialdemokratiet mener nogenlunde det samme, men gemmer det lidt mere i forslaget; nævnt er det altså.

De Radikale er tilhængere af enkeltmands-eje, mens Socialdemokratiet og SF er tilhængere af fælleseje. Det betyder selvfølgelig, at det radikale forslag ikke har samme sigte som det socialdemokratiske, nemlig at styrke lønarbejderne i klassesamarbejdet, men snarere skal ses som udtryk for en borgerlig, humanistisk retfærdighedssans.

SFs forslag om virksomhedsråd og virksomhedsdemokrati er, hvis man tager indholdet bogstaveligt, meget vidtgående. Nu gjorde hr. Ole Henriksen en dyd af at sige, at det ikke handlede om socialisme – det benægtede han ekstremt kraftigt – men faktisk giver punkt 1.3. i beslutningsforslag nr. B 126 virksomhedsrådet så store magtbeføjelser, at det i sin konsekvens betyder, at lønarbejderne har en klar vetoret i stort set ethvert spørgsmål, hvilket er intet mindre end et totalt opgør med arbejdsgivernes ret til at lede og fordele arbejdet.

Vi mener, det er mere end naivt at tro, at man med en folketingsbeslutning helt fredeligt kan nå så langt. Det er ikke, fordi vi ikke har stor sympati for SFs tanker, men vi mener faktisk, at det kan sammenlignes med at stille forslag om – hvis jeg sætter det lidt firkantet op – at vi her via Folketinget afskaffer kapitalismen og indfører socialismen, men så

nemt går det altså ikke, selv om SF vil have en folkeafstemning efter nogle debatter i befolkningen.

Jeg synes, at både SFs forslag og hr. Ole Henriksens tale her i dag viser, hvor langt parterne i virkeligheden står fra hinanden, og at den såkaldte fællesberetning, der blev skrevet, ikke har ret meget mere fælles end nogle paroler. Når de paroler skal iføres kød og blod, gad jeg nok se det forslag, der kunne komme ud af det. Jeg synes også, at parterne mere har talt sig fra hinanden end tillempt sig hinanden.

Regeringens lovforslag har slet ikke noget med demokrati at gøre. Småaktionærer får ingen indflydelse på virksomhederne. Lovforslagene giver en lang række skattebegunstigelser, og så skal der en følgelovgivning til, som er klare forringelser. Bl.a. skal der ikke indbetales feriepenge af OD-ordninger, og man skal også lave om på funktionærloven.

Regeringen kalder sine forslag frivillige. Det har vi været inde på: ja, de er frivillige for arbejdsgiverne. Hvis nogle lønmodtagere skulle ønske dem, er det ikke frivilligt for dem, hvis arbejdsgiverne siger nej.

Arbejdsministeren har i utallige artikler skrevet, at OD skal give større arbejdsglæde og højere produktivitet, og ministeren har i samme åndedrag fremført det synspunkt, at det provenutab, som staten får via de skattebegünstigede ordninger, stort set vil blive hentet ind ved, at arbejdsglæden og produktiviteten eksploderer. Det er jo en påstand.

Men vi synes under alle omstændigheder, at det er dybt umoralsk, at de svageste grupper i samfundet: de arbejdsløse, bistandsklienterne, pensionisterne og de, der ikke kan få en ordning, skal lægge ryg til statskassens provenutab, for et tab bliver der jo tale om. Produktiviteten og arbejdsglæden eksploderer under alle omstændigheder ikke sådan lige med det samme. At arbejdsministerens forslag ikke tænker på arbejdspladسدemokrati, vidner forslaget om skattelettelse i forbindelse med køb af aktier i anden virksomhed meget kraftigt om. Der er kun tale om skattepræmiering her.

Hvad angår de offentligt ansatte, er vi for så vidt enige i de bemærkninger, der står i SFs forslag. Vi mener, Socialdemokratiets konstruktion er underlig. Vi kan ikke se den på anden måde, end at man skal have nogle